

ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๕๗๓๕

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๕) พศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕

เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ ๐๐๑๖/ว ๙๓๙๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๖

๒. หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ ๐๐๑๘/ว ๒๗๗๙ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔

๓. หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๓๐๐ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือราชบัณฑิตยสถาน ที่ รล ๐๐๐๔/๑๘๔๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่จังหวัด ได้แจ้งกำหนดแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การตั้งชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุล ว่าต้องไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย โดยยึดถือคำแปลจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เป็นหลักในการพิจารณาว่า คำใดมีความหมายหรือไม่ และนำมาประกอบกันแล้วมีความหมายเหมาะสมหรือไม่ ตลอดจนผู้มีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุล ไม่เป็นภาษาไทย หากสามารถยืนยันความหมายหรือคำแปลได้ก็ให้นายทะเบียนพิจารณาดำเนินการให้ ตลอดจนการอนุญาตให้ตั้งชื่อรอง และชื่อสกุล จะต้องตรวจสอบคุณสมบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย นั้น

กรมการปกครองแจ้งว่า ปัจจุบันปรากฏเรื่องการตั้งชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุล ของประชาชนในสื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะกรณีการตั้งชื่อโดยการนำพยัญชนะ “ร” มาเรียงซ้อนกัน เช่น “รรร” “รรรร” “รรรรร” “รรรรรร” อันเป็นที่สงสัยแก่ประชาชนโดยทั่วไปว่าคำที่ขอตั้งชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุลดังกล่าว ถูกต้องหรือมีความหมายตามหลักภาษาไทยหรือไม่ กรมการปกครอง จึงได้หารือไปราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งได้รับการชี้แจงตามข้อหารือดังนี้

๑. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ นิยามความหมายคำว่า “คำ” ความหมายหนึ่งว่า “เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด โดยปกติถือว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในตัว” จากนิยามดังกล่าวแสดงว่า การสร้างคำที่เป็นลายลักษณ์อักษรไม่ว่าจะโดยวิธีการนำพยัญชนะมาเรียงต่อกันหรือประสมกับสระและวรรณยุกต์ จะต้องมีความหมายจึงจะเรียกว่า “คำ”

๒. คำในภาษาไทยที่มีรูปพยัญชนะเรียงต่อกัน หรือคำที่มีรูปพยัญชนะเพียงตัวเดียว สามารถตรวจสอบได้จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒

๓. คำที่มีรูปพยัญชนะเรียงต่อกัน ซึ่งพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานไม่ได้เก็บไว้ ต้องตรวจสอบว่าเป็นคำยืมภาษาต่างประเทศซึ่งมีที่มาปรากฏอยู่ในพจนานุกรมเล่มอื่นที่เชื่อถือได้หรือไม่ หากปรากฏว่าเป็นคำยืมจากภาษาต่างประเทศ ก็ถือว่าเป็น “คำ” ทั้งนี้ไม่ปรากฏว่าการเขียนรูป รรร , รรรร , รรรรร หรือ รรรรรร มีความหมายในภาษาไทยหรือมีความหมายในคำยืมจากภาษาต่างประเทศแต่อย่างใด

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนในการใช้ดุลยพินิจอนุญาตให้ผู้ประสงค์ตั้งชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุล เป็นไปด้วยความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ จึงให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้นายทะเบียนท้องที่ตรวจสอบชื่อสกุลที่มีผู้ยื่นคำขอตั้งชื่อสกุล หรือขอตั้งชื่อสกุลใหม่ ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยเฉพาะการนำคำต้องห้าม มาประกอบเป็นชื่อสกุล เช่นต้องไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย หรือพระนามของพระราชินี ห้ามเอานามพระมหากษัตริย์ และศัพท์ที่ใช้เป็นพระบรมนามาภิไธย มาใช้เป็นชื่อสกุล เป็นต้น ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึงอย่างเคร่งครัด

(๒) กรณีนายทะเบียนท้องที่ได้อนุญาตให้บุคคลตั้งชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุลไปแล้ว ภายหลังตรวจสอบแล้วพบว่า ชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุลนั้น ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระเบียบ กฎหมาย บัญญัติไว้ เช่น กรณีการใช้คำต้องห้ามตามข้อ (๑) หรือกรณีที่น่าพยานฐานะ “ร” มาซ้อนเรียงกัน ซึ่งไม่มีความหมายในภาษาไทยตามข้อ ๓ ให้แจ้งบุคคลดังกล่าวยื่นคำร้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงใช้คำให้ถูกต้อง

(๓) รายงานผลการอนุมัติการจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลของนายทะเบียนท้องที่ตามหนังสืออ้างถึง ๓ ภายในห้วงระยะเวลาที่กำหนด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดชา กิ่งสนั่นท์)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘

www.pokkrongnakhon.com

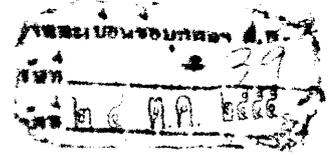

ที่ รด ๐๐๐๘/๑๕๕๖

อำนาจระเบียบหนังสือ
เลขที่รับ ๒๐๒๐
วันที่ ๒๒ ก.ค. ๒๕๕๕
ขอ

ราชบัณฑิตยสถาน
สนามเสือป่า เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย

เรียน นายทะเบียนกลาง

อ้างถึง หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/๒๔๐๓๑ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้ขอหารือเกี่ยวกับการสร้างคำตามความหมายในหลักภาษาไทย
ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

ราชบัณฑิตยสถานพิจารณาแล้ว ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ นิยามความหมายคำว่า “คำ”
ความหมายหนึ่งว่า “เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด โดยปรกติถือว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในตัว” จากนิยามดังกล่าวแสดงว่า การสร้างคำที่เป็นลายลักษณ์อักษร
ไม่ว่าจะโดยวิธีการนำพยัญชนะมาเรียงต่อกันหรือประสมกับสระและวรรณยุกต์ จะต้องมีความหมายจึงจะ
เรียกว่า “คำ”

๒. คำในภาษาไทยที่มีรูปพยัญชนะเรียงต่อกัน หรือคำที่มีรูปพยัญชนะเพียงตัวเดียว ท่าน
สามารถตรวจสอบได้จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒

๓. คำที่มีรูปพยัญชนะเรียงต่อกัน ซึ่งพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานไม่ได้เก็บไว้ ต้อง
ตรวจสอบว่าเป็นคำยืมภาษาต่างประเทศซึ่งมีที่มาปรากฏอยู่ในพจนานุกรมเล่มอื่นที่เชื่อถือได้หรือไม่ หาก
ปรากฏว่าเป็นคำยืมจากภาษาต่างประเทศ ก็ถือว่าเป็น “คำ” ทั้งนี้ไม่ปรากฏว่าการเขียนรูป รรร, รรรร,
รรรรร หรือ รรรรรร มีความหมายในภาษาไทยหรือมีความหมายในคำยืมจากภาษาต่างประเทศแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ.

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกนกวลี ชูชัยยะ)
เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน

กองศิลปกรรม

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖-๗๐ ต่อ ๓๐๒๕

โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๘๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ipub@royin.go.th

ประกาศ

ห้ามมิให้เอานามพระมหานคร
และมิให้เอาศัพท์ใดเป็นพระบรมนามาภิไธย
มาใช้เป็นนามสกุล

มหาเสวกโท พระยาศรีสุนทรโวหาร ผู้ช่วยราชเลขาธิการ รับพระบรมราชโองการใส่เกล้า ๆ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ สั่งว่า ได้ทอดพระเนตรเห็นนามผู้หนึ่งใช้นามสกุลของตนเองว่า “รามบุตร” และอีกผู้หนึ่งใช้นามว่า “เทพนคร” ทรงดำริว่าศัพท์ “ราม” นี้เป็นศัพท์สำหรับใช้เป็นพระบรมนามาภิไธยของพระเจ้าแผ่นดินทั่วไป และคำว่า “เทพนคร” นี้ก็เป็นสามัญนาม ก็ว่า ถ้าเมืองใดเป็นราชธานีก็เรียกเมืองนั้นว่า “เทพนคร” ได้ อันศัพท์ที่เป็นพระบรมนามาภิไธย และนามเมืองที่เป็นราชธานีเช่นนี้หาสมควรที่สามัญชนจะเอามาใช้เป็นนามสกุลของตนไม่

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้า ๆ ให้ประกาศห้ามอย่าให้ผู้หนึ่งผู้ใดเอาศัพท์ที่เป็นพระบรมนามาภิไธยมาตั้ง หรือเอามาประกอบกับศัพท์อื่นตั้งเป็นนามสกุลของตน และห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดตั้งนามสกุลของตนให้พ้องกับนามเมือง ซึ่งเคยเป็นราชธานีมาแล้วแต่ก่อนหรือในปัจจุบันนี้ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดตั้งนามสกุลของตนว่า “เทพนคร” ด้วย เว้นแต่พระราชทานพระบรมราชานุญาตพิเศษ ส่วนผู้ที่ตั้งนามสกุลของตนไว้แล้วในเกณฑ์ที่ต้องห้ามตามประกาศนี้ โดยมีได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตพิเศษไว้ ก็ให้รับโอนนามสกุลนั้นเสีย

ได้จัดศัพท์ที่ใช้เป็นพระบรมนามาภิไธยและนามราชธานีไว้ข้างท้ายประกาศนี้ พอเป็นอุทาหรณ์ด้วย

ประกาศมา ณ วันที่ ๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๘ เป็นวันที่ ๘๙๓๙ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศ

ห้ามไม่ให้เอานามพระมหากษัตริย์ มาประกอบกับศัพท์อื่นมาใช้เป็นนามสกุล

มหาเสวกโท พระศรีสุนทรโวหาร ผู้ช่วยราชเลขาณูการ รับพระบรมราชโองการ
ใส่เกล้า ๆ ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้า ๆ คำรัสสั่งว่า ได้ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า
มีผู้จดทะเบียนใช้นามสกุลของตนว่า “วงษนคร” ทรงพระราชดำริว่า คำว่า “นคร” นี้เป็น
นามเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งเคยเป็นราชธานีมาแล้วแต่ก่อน และได้ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้า ๆ ให้ออกประกาศห้ามมิให้เอามาใช้เป็นนามสกุล ความแจ้งอยู่ในประกาศลงวันที่ ๒
มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๔ นั้นแล้ว บัดนี้มีผู้คิดหลีกเลี่ยงเอาคำว่า “นคร” ประกอบ
กับศัพท์อื่นใช้เป็นนามสกุล เช่น “วงษนคร” ดังนี้ ถ้าจะปล่อยให้หลีกเลี่ยงได้เช่นนั้นก็จะ
ผู้เอานามกรุงเทพมหานครหรืออารุงศรีอยุธยา ประกอบกับศัพท์อื่นใช้เป็นนามสกุลของตน เช่น
“วงษกรุงเทพ” หรือ “วงษอยุธยา” ดังนี้เป็นต้น เป็นการหาสมควรไม่

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศห้ามไว้ว่า อย่าให้ผู้หนึ่งผู้ใด
เอาศัพท์ที่ใช้เป็นนามเมือง ซึ่งเคยเป็นราชธานีมาแล้วแต่ก่อนหรือปัจจุบันนี้ประกอบกับศัพท์
อื่นใช้เป็นนามสกุล เว้นแต่ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตพิเศษ

ส่วนผู้ที่ตั้งนามสกุลของตนไว้แล้วในเกณฑ์ศัพท์ที่ก้องห้ามตามประกาศนี้โดยมิได้
รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตพิเศษ เช่น “วงษนคร” นี้เป็นต้น ก็ให้รีบถอนนามสกุล
นั้นเสีย

ประกาศมา ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๕๔

ตัวอย่างคำพ้องศัพท์ที่ใช้เป็นพระบรมนามาภิไธย

การพิจารณาคำศัพท์ที่ใช้เป็นพระบรมนามาภิไธยซึ่งกำหนดว่าไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับ **พระปรมาภิไธย** หรือพระนามของพระราชินี คำพ้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2505 มีความหมายว่า ต้องกัน ตรงกัน หรือซ้ำกัน ดังนั้น ในการตั้งชื่อสกุลมีบางกรณีที่มีผู้ตั้งนำเอาศัพท์ที่ใช้เป็นพระบรมนามาภิไธย รวมกับคำอื่นเพื่อให้ได้คำที่ไพเราะหรือมีความหมายเพิ่มขึ้น โดยเป็นการเชื่อมกลมกลืนเป็นคำเดียวกันเรียกว่าคำสนธิ ดังกรณีตัวอย่างคือ

อักษร ก.

กนก	+	อิสวร	เป็น	กนเกศวร์
กรณ	+	อินทร์	เป็น	กรณินทร์
กรณ	+	อินท์	เป็น	กรณินท์
กร	+	อินทร์	เป็น	กรินทร์
กร	+	อินท์	เป็น	กรินท์
กวี	+	อินทร์	เป็น	กวิินทร์
กวี	+	อินท์	เป็น	กวิินท์
กวี	+	อิสวร์	เป็น	กวิสวร์
กุล	+	อินทร	เป็น	กุลินทร
เกศร	+	อินทร์	เป็น	เกศรินทร์
เกศร	+	อินท์	เป็น	เกศรินท์

อักษร ข.

เขม	+	อินทร์	เป็น	เขมินทร์
เขม	+	อินท์	เป็น	เขมินท์
เขม	+	อินทร	เป็น	เขมินทร

อักษร ค.

คณ	+	อธิป	เป็น	คณาธิป
คณ	+	อินทร์	เป็น	คณินทร์
คณ	+	อินท์	เป็น	คณินท์
คณ	+	อิสร์	เป็น	คณิสร์
คัคณ	+	อิสวร	เป็น	คัคเนศวร์
คัคณ	+	อินทร์	เป็น	คัคณินทร์
คัคณ	+	อินท์	เป็น	คัคณินท์
คัคณ	+	อิสวร์	เป็น	คัคเนศวร์
คิร	+	อิสวร์	เป็น	คีริศวร์

อักษร จ.

จักร	+	อินทร์	เป็น	จักรินทร์
จักร	+	อินท์	เป็น	จักรินท์

อักษร ฉ.

ฉันท	+	อิสรา	เป็น	ฉันทิสรา
------	---	-------	------	----------

อักษร ช.

ชฌาน	+	อิสวรร	เป็น	ชฌานิสวรร
ชน	+	อิสวรร	เป็น	ชนิสวรร
ชย	+	อิสวรร	เป็น	ชยิสวรร
ชล	+	อธิป	เป็น	ชลธิป
ชล	+	อินทร	เป็น	ชลินทร
ชร	+	อินทร์	เป็น	ชรินทร์
ชร	+	อินท์	เป็น	ชรินท์
ชาคร	+	อินทร์	เป็น	ชาครินทร์
ชาคร	+	อินท์	เป็น	ชาครินท์

อักษร ฌ

ฌาณ	+	อินทร์	เป็น	ฌาณินทร์
ฌาณ	+	อินท์	เป็น	ฌาณินท์
ฌาณ	+	อิสวรร	เป็น	ฌาณิสวรร

อักษร ฉ.

ฉ	+	อิสวรา	เป็น	ฉิสวรา
---	---	--------	------	--------

อักษร ฉ.

คารา	+	อินทร์	เป็น	คารินทร์
คารา	+	อินท์	เป็น	คารินท์

อักษร ต.

เตชะ	+	อินทร์	เป็น	เตชินทร์
เตชะ	+	อินท์	เป็น	เตชินท์

อักษร ท.

ทิน	+	อิสวร	เป็น	ทินสวร
เทว	+	กฤต	เป็น	เทวกฤต
เทว	+	อิชฎ์	เป็น	เทวอิชฎ์
เทว	+	อิสวร	เป็น	เทเวสวร

อักษร ฐ

ฐน	+	อิสร์	เป็น	ฐนิสร์
ฐีร	+	อินทร์	เป็น	ฐีรินทร์
ฐีร	+	อินท์	เป็น	ฐีรินท์

อักษร น.

นคร	+	อินทร์	เป็น	นครินทร์
นคร	+	อินท์	เป็น	นครินท์
นร	+	อินทร์	เป็น	นเรนทร์
นร	+	อินท์	เป็น	นเรนท์
นร	+	อินทร	เป็น	นรินทร
นฤบ	+	อิศวร	เป็น	นฤเบศวร
นิติ	+	อิศวร	เป็น	นธิศวร

อักษร บ.

บดี	+	อิศวร	เป็น	บดีศวร
บุรี	+	อิศวร	เป็น	บุรีศวร

อักษร ป.

ปร	+	อิศวร	เป็น	ปรเมศวร
ปร	+	อินทร์	เป็น	ปรินทร์
ปร	+	อินท์	เป็น	ปรินท์

อักษร ผ.

ไพฑ	+	เทพ	เป็น	ไพฑเทพ
-----	---	-----	------	--------

อักษร พ.

พร	+	อินทร์	เป็น	พรินทร์
พร	+	อินท์	เป็น	พรินท์
พท	+	อิศวร	เป็น	พทอิศวร

อักษร ภ.

ภค	+	อินทร์	เป็น	ภคินทร์		
ภค	+	อินท์	เป็น	ภคินท์		
ภว	+	อินทร์	เป็น	ภวินทร์		
ภว	+	อิศวร	เป็น	ภวิศวร		
ภัทร์	+	นร	+	อินท์	เป็น	ภัทร์นรินท์
ภัท	+	อิศวร	เป็น	ภัทธิศวร		
ภาณูมา	+	อิศวร	เป็น	ภาณูเมศวร		
ภูมิ	+	อินทร์	เป็น	ภูมินทร์		
ภูมิ	+	อินท์	เป็น	ภูมินท์		

อักษร ม.

มห	+	อินทร์	เป็น	มหินทร์
มห	+	อินท์	เป็น	มหินท์
เมธิ์	+	อินทร์	เป็น	เมธิินทร์
เมธิ์	+	อินท์	เป็น	เมธิินท์

อักษร ร.

รม	+	อิสวรร	เป็น	รเมศวร์
รวี	+	อิสวรร	เป็น	รวีศวร์

อักษร ว.

วีร์	-	อินทร์	เป็น	วีร์อินทร์
วีร์	-	อินท์	เป็น	วีร์อินท์

อักษร อ.

อดิ	+	อิสวรร	เป็น	อดิศวร์
-----	---	--------	------	---------

R

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0309.3/ว 141

กรมการปกครอง

ถนนอัมรินทร์ กทม 10200

20 มกราคม 2548

027749
4 S.O. 2548

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ชื่อบุคคล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2548

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0309.3/ว 3990 ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2547

2. วิทยุกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท 0309.3/ว 733 ลงวันที่ 19 มกราคม 2548

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนา พ.ร.บ. ชื่อบุคคล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2548 จำนวน 1 ชุด
2. แนวทางการปฏิบัติงานการให้โปรแกรมการจดทะเบียนชื่อสกุลด้วยคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ชุด
3. แบบรายงานการจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลของนายทะเบียนท้องถิ่น จำนวน 1 ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ให้จังหวัด และกรุงเทพมหานคร แจ้งอำเภอ/กิ่งอำเภอ และสำนักงานเขต ศึกษาทำความเข้าใจ เพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงาน ตาม พ.ร.บ. ชื่อบุคคล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2548 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2548 เป็นต้นไป นั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1. กรณีการขอตั้งชื่อรอง ตามกฎหมายชื่อรองต้องไม่พ้องกับชื่อสกุลของบุคคลอื่น (มาตรา 3) ให้นายทะเบียนท้องถิ่นตรวจสอบจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ว่า ชื่อรองของผู้ยื่นคำขอ ชำกับชื่อสกุลของบุคคลอื่นหรือไม่ โดยอำเภอ/กิ่งอำเภอ และสำนักงานเขต สามารถตรวจสอบได้โดยเปิดใช้โปรแกรมการตรวจสอบและการจัดตั้งทะเบียนชื่อสกุล หากไม่ชำกับชื่อสกุลของบุคคลอื่นและคุณสมบัติเป็นไปตามกฎหมายแล้ว ให้ดำเนินการแก่ผู้ขอต่อไป

2. การขอตั้งชื่อสกุล ตาม พ.ร.บ. ชื่อบุคคล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2548 มาตรา 4 ที่กำหนดให้นายทะเบียนท้องถิ่นสามารถอนุมัติชื่อสกุลตามคำขอ โดยไม่ต้องขออนุมัติจากนายทะเบียนกลางนั้น นายทะเบียนท้องถิ่นจะต้องตรวจสอบคุณสมบัติตามกฎหมาย (ตามมาตรา 8 พ.ร.บ. ชื่อบุคคล พ.ศ. 2505 ซึ่งต้องตรวจสอบคุณสมบัติตามประกาศนามพระนคร พ.ศ. 2458, พ.ศ. 2459 พระบรมนามาภิไธย, พระปรมาภิไธย, พระนามของพระราชินี, ตัวอย่างคำพ้องศัพท์ที่ใช้เป็นพระบรมนามาภิไธย, ราชทินนาม ประกาศห้ามมิให้ผู้ที่ไม่ได้รับ

/พระราชทาน ...

พระราชทานนามสกุล ให้ " ณ " นำหน้านามสกุล พ.ศ. 2458 , ประกาศเพิ่มเติมเครื่องหมายนามสกุลสำหรับ
ราชตระกูล พ.ศ. 2458 , ประกาศเครื่องหมายนามสกุลสำหรับราชสกุล พ.ศ. 2468 , รายนามราชสกุลวงศ์)
เมื่อตรวจสอบคุณสมบัติครบถ้วนแล้ว นายทะเบียนท้องที่สามารถอนุมัติ และออกหนังสือสำคัญแสดง
การรับจดทะเบียนชื่อสกุลให้แก่ผู้ขอต่อไป

3. การให้ผู้สืบสันดานของผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุล มีสิทธิอนุญาตให้ใช้ชื่อสกุลใน กรณีที่
ผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลเสียชีวิตแล้ว (มาตรา 5) นายทะเบียนท้องที่จะต้องตรวจสอบหลักฐานที่ผู้สืบสันดาน
ลำดับที่ใกล้ชิดที่สุดที่ยังมีชีวิตอยู่และใช้ชื่อสกุลนั้น ยื่นขออนุญาตให้ใช้ชื่อสกุล โดยให้แสดงข้อเท็จจริงว่า
เป็นผู้สืบสันดานของผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลที่มีสิทธิอนุญาต เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบข้อเท็จจริงถูกต้องแล้ว
จึงจะอนุญาตให้ใช้ชื่อสกุลร่วมได้ ส่วนรายชื่อผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุล กรมการปกครองจะได้จัดทำโปรแกรม
เพื่อให้สำนักทะเบียนท้องที่สามารถตรวจสอบกับข้อมูลรายชื่อผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลได้ต่อไป ขณะที่รอการ
ดำเนินการจัดทำโปรแกรมหังกล่าวให้ อำเภอ / กิ่งอำเภอและสำนักงานเขต ขอตรวจสอบรายชื่อผู้จดทะเบียน
ตั้งชื่อสกุลได้ ที่สำนักทะเบียนกลางทางโทรศัพท์ โทร 0-2791-7017-19 โทรสาร 0-2791-7019

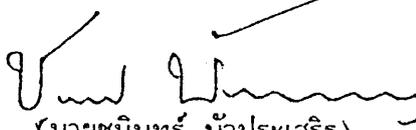
4. กรณีการใช้ชื่อสกุลของคู่สมรสให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างคู่สมรส (มาตรา 6) ให้
นายทะเบียนท้องที่บันทึกข้อตกลงของคู่สมรสว่าจะใช้ชื่อสกุลของฝ่ายใด โดยให้บันทึกต่อท้าย ในแบบ คร. 2

5. กรณีการเก็บค่าธรรมเนียมให้ถือปฏิบัติ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2535) ออก
ตามความในพระราชบัญญัติชื้อบุคคล พ.ศ. 2505 (ค่าธรรมเนียมถือปฏิบัติตามเดิมจนกว่าจะแก้ไขเปลี่ยนแปลง
กฎกระทรวง ซึ่งจะแจ้งให้ทราบต่อไป)

อนึ่ง เมื่อนายทะเบียนท้องที่อนุมัติการจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลไปแล้ว ให้รายงานผลการอนุมัติ
ดังกล่าว(ตามแบบ) ในรอบเดือนส่งกรมการปกครองภายใน วันที่ 5 ของเดือนถัดไป โดยเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์
2548 เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอ / กิ่งอำเภอ และสำนักงานเขต
ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชินันท์ บัวประเสริฐ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร 0-2791-7017-19 โทรสาร 0-2791-7019

ที่ นท 0302/ว

~~2535~~ (๒๕๖๖)

กระทรวงมหาดไทย

ถนนรัชฎาภิเศก กท 10200

3 พฤศจิกายน 2536

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. 2505

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย คำนวณมาก ที่ นท 0302/ว 2721 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2535

ตามที่พระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. 2505 มาตรา 6 และมาตรา 8 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตั้งชื่อตัว ชื่อรองและชื่อสกุล ว่าต้องไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติของอำเภอ กิ่งอำเภอ เขต และกรมการปกครอง ได้ถือปฏิบัติโดยยึดถือคำแปลจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานเป็นหลักในการพิจารณาว่าคำใดมีความหมายหรือไม่ และนำมาประกอบกันแล้วมีความหมายเหมาะสมหรือไม่ หากคำใดไม่มีคำแปลในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานก็จะไม่อนุมัติในการตั้งชื่อตัว ชื่อรองและชื่อสกุล และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติบางแห่งสามารถชี้แจงทำความเข้าใจแก่ประชาชนได้ บางแห่งก็ไม่สามารถทำความเข้าใจกับประชาชนได้ ทั้งนี้เนื่องจากคำบางคำไม่ปรากฏความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แต่ปรากฏความหมายในพจนานุกรมฉบับอื่น หรือที่หน่วยราชการกำหนดความหมายไว้ รวมทั้งผู้ที่เคร่งครัดต่อศาสนาในบางศาสนา มีความประสงค์ที่จะดำเนินการขอเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรองและชื่อสกุล ไม่เป็นภาษาไทยทำให้ประชาชนไม่ได้รับการอำนวยความสะดวกและอาจเกิดความเสียหายแก่ทางราชการในเรื่องดังกล่าวได้ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุลที่กำหนดหลักเกณฑ์ "ต้องไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย" ใ้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน จึงให้นายทะเบียนท้องที่พิจารณาหลักเกณฑ์ดังกล่าว จากความหมายหรือคำแปลที่กำหนดไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หรือฉบับอื่น หรือที่หน่วยราชการกำหนดความหมายไว้ รวมทั้งกรณีของผู้ที่เคร่งครัดต่อศาสนาบางศาสนา เช่น

/ คนไทยมุสลิม ...

คนไทยมุสลิมขอตั้งหรือเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุลไม่เป็นภาษาไทย หากสามารถยืนยันความหมายหรือคำแปล
ได้ก็ให้นายทะเบียนท้องถิ่นดำเนินการให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้นายทะเบียนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธวัชชัย ทศะเชวีญ)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการทะเบียน

โทร (02) 2812686 2820776

โทรสาร 2812693

ที่ มท 0310.2/ว

1481

กรมการปกครอง

ถนนอภัยวงศ์ กท. 10200

27 มิถุนายน 2544

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขอเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

- อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0302/ว 2966 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2536
2. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0310.2/38063 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2538

ตามที่กระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรองหรือชื่อสกุล กรณีต้องไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน จึงให้นายทะเบียนท้องที่พิจารณาจากความหมายหรือคำแปลที่กำหนดไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หรือฉบับอื่น หรือที่หน่วยราชการกำหนดความหมายไว้ รวมทั้งกรณีผู้ที่เคร่งครัดต่อศาสนา บางศาสนา เช่น คนไทยมุสลิม หากสามารถยืนยันข้อความหมายและคำแปลได้ก็ให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการให้ และได้แจ้งแนวทางปฏิบัติในการขอเปลี่ยนชื่อตัว และตั้งชื่อรองของบุตร โดยกรณีเปลี่ยนชื่อตัวเป็นสำเนียงภาษาต่างประเทศ ให้พิจารณาแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0310.2/ 38063 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2538 จึงไม่อาจอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอเปลี่ยนชื่อบุตรเป็นภาษาต่างประเทศได้ นั้น

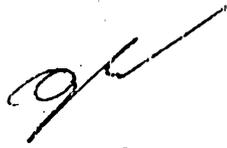
กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณา "คำแปลหรือความหมายต้องไม่หยาบคาย" ให้ชัดเจน และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยทั่วไป จึงเห็นว่า ในการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุล เป็นสำเนียงภาษาต่างประเทศหากไม่ขัดต่อมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.2505 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ.2506 ข้อ 3 โดยในการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุลที่ไม่เป็นภาษาไทย ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0302/ว 2966 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2536 เช่นเดียวกับกรณีผู้ที่เคร่งครัดต่อศาสนาบางศาสนา เช่น คนไทยมุสลิม ขอตั้งหรือเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุลที่ไม่เป็นภาษาไทย

หากสามารถ

หากสามารถยืนยันความหมายหรือคำแปลได้ว่าไม่มีคำหรือความหมายหยาบคายก็ให้นายทะเบียนท้องถิ่น
ดำเนินการให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้นายทะเบียนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โมกขะเวส)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร (02)2820776

โทร (02)2823751